

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515202847
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3515202847.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcov: 1/ M. C., nar. XX.XX.XXXX a 2/ C. C., nar. XX.XX.XXXX., obaja bytom O. XXX, právne zastúpení: JUDr. Jana Brišková Dominová, advokátka so sídlom Štefánikova 6453/2C, Piešťany, proti žalovanej: T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XX, G., v konaní o nahradenie vyhlásenia vôle na uzatvorenie kúpnej zmluvy, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28. júna 2016, č.k. 4C/200/2015-127, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 37.662,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 09.06.2015 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov konania vo výške 2.257,06 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právnej zástupkyne žalobcov 1/ a 2/ a výrokom III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 2.160 eur na účet súdu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobcovia sa domáhali podanou žalobou, po pripustení zmeny petitu, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť im sumu vo výške 37.662,44 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia za už zaplatenú časť kúpnej ceny za nehnuteľnosti vedené v k.ú. O. na LV č. XXX. Súčasne uplatnili náhradu trov konania. Súdu zo súdneho spisu vyplývalo, že žalovanej doručil poučenie o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie a vyjadrenia sa k žalobe, pričom podľa § 153b ods. 3 O.s.p. mal za to, že žalobcami tvrdený skutkový stav možno považovať za nesporný a zakladajúci žalovaný nárok v plnej výške. Predloženými listinnými dôkazmi, konštatoval súd, bolo preukázané, že žalobcovia žalovanej poskytli zálohu na nehnuteľnosti, ktoré však na nich vlastnícky nepreviedla. Na základe uvedeného rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. O súdnom poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná domáhajúc sa jeho zrušenia. Dôvodila, že neboli splnené podmienky podľa § 153b O.s.p., nakoľko jej nebolo umožnené uplatňovať jej práva. K návrhu na zmenu petitu došlo až podaním zo dňa 01.02.2016 a na deň 02.02.2016 bol nariadený termín pojednávania vo veci. Od tohto momentu nebola informovaná súdom o žiadnych pojednaniach, zmenách žaloby a podaní zo strany žalobcov. V zápisnici o pojednávaní zo dňa 02.02.2016 bolo uvedené, že predvolania na pojednávanie nemá vykázané. Pojednávanie bolo odročené na neurčito. Uviedla, že o zmene petitu nebola upovedomená. Ďalej uviedla, že na deň 28.06.2016 bolo nariadené ďalšie pojednávanie vo veci, v ktorom sa uviedlo, že sa jedná o nahradenie vyhlásenia vôle a na pojednávaní sa nezúčastnila práve z dôvodu, že jej zásielka nebola doručená. Na tomto pojednávaní bolo vyhlásené dokazovanie za skončené skonštatovaním, že sú splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Rozsudok jej nebol nikdy doručený. V spise sa uviedol záznam, že po vyhlásení rozsudku bolo zistené, že sa nahrávku nepodarilo prehrať, a teda celé pojednávanie zo dňa 28.06.2016

nemôže byť pojednávaním zákonným aj z tohto dôvodu. Vzhľadom na uvedené žiadala odvolací súd, aby bolo napadnuté rozhodnutie zrušené a aby vo veci opätovne konal súd prvej inštancie.

3. K podanému odvolaniu sa žalobcovia 1/ a 2/ písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 CSP zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. V prvom rade je potrebné uviesť, že s účinnosťou od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP), ktorým bol zrušený dovtedy platný procesný predpis - Občiansky súdny poriadok (O.s.p.). V zmysle intertemporálnej úpravy v § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Vzhľadom na túto úpravu, ktorá znamená okamžitú aplikovateľnosť predpisu, krajský súd ako súd odvolací v danej veci postupoval podľa príslušných ustanovení tohto predpisu.

6. Odvolací súd, ktorý pristúpil k rozhodovaniu v tejto veci po 01.07.2016, postupoval v odvolacom konaní v súlade s prechodným ustanovením § 470 ods. 1 CSP podľa tohto zákona, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v intenciách O.s.p.

7. V prejednávanej prípadne sa žalobcovia pôvodne domáhali, aby súd nahradil chýbajúci prejav vôle žalovanej na špecifikovanej kúpnej zmluve. Súd prvej inštancie doručil žalovanej žalobu, pričom táto sa k podanej žalobe vyjadrila tak, že žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Následne súd nariadil pojednávanie, doručil stranám sporu predvolanie spolu s poučením, avšak nie s poučením o následkoch nedostavenia sa a o možnosti rozhodnúť v zmysle § 153b O.s.p. (rozsudkom pre zmeškanie). Toto pojednávanie súd prvej inštancie zrušil. Nariadil nový termín pojednávania, predvolanie doručil stranám sporu, a to opätovne bez poučenia o následkoch nedostavenia sa a o možnosti rozhodnúť v zmysle § 153b O.s.p. (rozsudkom pre zmeškanie). Toto pojednávanie sa uskutočnilo s tým, že bolo odročené na neurčito. Potom bola vykonaná zo strany žalobcov zmena petitu žaloby, ktorú zmenu súd uznesením č.k. 4C/200/2015-92 zo dňa 08.02.2016 pripustil. Uvedené uznesenie súd prvej inštancie doručil stranám sporu, žalovanej spolu s návrhom zmeny petitu a jej opravou a bez akéhokoľvek poučenia. Následne súd prvej inštancie predvolal strany sporu na pojednávanie, ktoré im doručil, avšak bez akéhokoľvek poučenia, pričom na tomto pojednávaní súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškania v zmysle § 153b O.s.p. majúc splnené podmienky podľa tohto ustanovenia a žalobe žalobcov v celom rozsahu vyhovel.

8. Podľa § 389 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. V zmysle opakovaných záverov Ústavného súdu SR každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Odňatím možnosti konať pred súdom sa pritom rozumie taký postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva. Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

10. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný

priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03 a IV. ÚS 252/04).

12. O porušenie práva na spravodlivý proces pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

13. Všeobecné súdy v občianskom (civilnom) súdnom konaní nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú poskytovať taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnou ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. februára 2012, sp. zn. 1 Cdo 48/2010).

14. V prejednávanom prípade súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 153b O.s.p, pričom bol toho názoru, že mal splnené podmienky pre aplikáciu tohto ustanovenia.

15. Podľa § 153b ods. 1 O.s.p. ak sú v rovnakom čase splnené súčasne všetky podmienky uvedené v odseku 2, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

16. Podľa § 153b ods. 2 O.s.p. rozsudkom pre zmeškanie možno spor rozhodnúť, ak
a) žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný (§ 79 ods. 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/20160614>> a § 115 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/20160614>>) s poučením o následkoch nedostavenia sa vrátane možnosti rozhodnutia podľa odseku 1,
b) žalovaný sa k žalobe a prílohám písomne nevyjadril do 15 dní odo dňa, keď mu boli doručené, hoci ho súd na to vyzval a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti (§ 114 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/20160614>>),
c) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

17. Ak žalovaná v podanom odvolaní namietala, že jej nebola oznámená zmena petitu, ktorú súd uznesením pripustil a že nebola riadne predvolaná na pojednávanie, na ktorom súd rozhodol, odvolací súd konštatuje, že tvrdené nie je zakladajúce sa na pravde, nakoľko uznesenie o pripustení zmeny žalobného petitu bolo žalovanej doručené do vlastných rúk, čo vyplýva z pripojenej doručky (č.l. 92 spisu); predvolanie na pojednávanie konané dňa 28.06.2016 bolo žalovanej doručené fikciou doručenia v zmysle vtedy platného a účinného procesnoprávneho predpisu, O.s.p. (teda hoci si žalovaná de facto zásielku neprebrala, de iure sa dňom vrátenia súdu považovala za doručenú).

18. Odvolací súd však po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok pre zmeškanie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že súd prvej inštancie v priebehu celého konania nepoučil žalovanú v zmysle § 153b ods. 2 písm. a) O.s.p. o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie, naviac, žalovanú nevyzval v zmysle § 153b ods. 2 písm. b) O.s.p. na vyjadrenie sa k zmenenej žalobe a nepoučil ju o následkoch nesplnenia tejto povinnosti, a napriek tomu rozhodol následne rozsudkom pre zmeškanie. Následkom uvedeného preto súd prvej inštancie nemal splnené zákonné podmienky v zmysle § 153b O.s.p. na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Uvedeným postupom súd prvej inštancie porušil žalovanej právo na spravodlivý proces,

čo je dôvodom na zrušenie predmetného rozsudku pre zmeškanie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Na základe vyššie uvedených argumentov odvolací súd zrušil rozhodnutie podľa § 389 písm. b) CSP a v spojení s § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní, vzhľadom na uvedené závery odvolacieho súdu, bude zaoberať sa opätovne vecou v zmysle uplatnenej žaloby a znova rozhodnúť.

21. Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodoval, keďže podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).